

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۱۱/۱۴

سید عظیم حسینی

نگاهی بر سازمان های همکاری های اقتصادی منطقه ئی - قسمت سوم

دوران تجارت

جدول 2: شاخص های صادرات، واردات، دوران تجارت و بیلانس تجارت کشورهای عضو ایکو بر مبنای ارقام بانک جهانی و سازمان جهانی تجارت:

کشور	صادرات (میلیارد دالر)	واردات (میلیارد دالر)	دوران تجارت	بیلانس تجارت (میلیارد دالر)
ایران	76,92	26,95	103.87	49.97
ترکیه	343,69	363,71	707.4	- 20.02
پاکستان	38,84	71,10	109.94	- 6.3
قزاقستان	94,05	50,04	144.09	44.01
ازبکستان	21,93	28,26	50.19	- 6.33
تاجیکستان	1,75	5,18	6.93	- 3.43
قرقیزستان	3,29	9,62	12.91	- 6.33

د پانو شمیره: له 1 تر 5

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ

32.74	61.8	14,53	47,27	آذربایجان
4.73	11.59	3,43	8,16	ترکمنستان
- 3.22	6.16	4,69	1,47	افغانستان
59,86	1214,88	577,51	637,37	مجموع ایکو
- 800	45400	23100	22300	مجموع جهان
-	% 2.67	% 2.52	% 2.85	فیصدی ایکو در جهان

با توجه به جدول 2، می توان نتیجه گرفت که دوران تجارت کشورهای عضو ایکو در سال 2022 بالغ بر 1214,88 میلیارد دالر گردیده که از جمله مبلغ 637,37 میلیارد دالر را صادرات و مبلغ 577,51 میلیارد دالر را واردات تشکیل داده است. این بدان معناست که کشورهای عضو ایکو 2.67 درصد دوران تجارت جهان را با خود داشته که از جمله 2.85% در صادرات و 2.52 درصد واردات جهان سهم گرفته است. پس از ترکیه، قزاقستان، پاکستان و ایران، بیشترین حجم دوران تجارت را در بین اعضای سازمان دارا میباشند. برخی اعضای سازمان ایکو مانند ایران، قزاقستان، ازبکستان، آذربایجان و قسماً هم ترکمنستان با داشتن ذخایر قابل ملاحظه انرژی که به عنوان مواد خام صادر مینمایند، دارای سکتور های پیشرفته صنعت، زراعت، توریزم و خدمات نیز میباشند. برخی دیگر از اعضا مانند ترکیه، پاکستان بیشتر در سکتور های صنعت، زراعت، توریزم و خدمات فعال اند. تاجیکستان، قرغیزستان و بخصوص افغانستان که جنگها و ما آرامی های حدود نیم قرن را به عقب گذاشته، با داشتن اقتصاد های ضعیف در سازمان، در تقلاهی بهبود وضع و شاخصهای اقتصادی میباشند.

برای بهبود شاخص های صادرات و واردات کشورهای عضو ایکو، می توان اقدامات زیر را انجام داد:

- تقویت زیرساخت های حمل و نقل و ارتباطات: تقویت زیرساخت های حمل و نقل و ارتباطات می تواند به تسهیل تجارت میان کشورهای عضو ایکو کمک کند.
- کاهش تعرفه ها و موانع تجاری: کاهش تعرفه ها و موانع تجاری می تواند به افزایش تجارت میان کشورهای عضو ایکو کمک کند.

- توسعه همکاری های صنعتی و تجاری: توسعه همکاری های صنعتی و تجاری میان کشورهای عضو ایکو می تواند به افزایش صادرات و واردات این کشورها کمک کند.
- فراهم آوری تسهیلات بیشتر و سهلتر ترانزیتی برای اعضای کشورهای عضو و بدون مداخلات سیاسی.

تولیدات صنعتی و زراعتی:

کشورهای عضو ایکو دارای ظرفیت های قابل توجهی در صنعت و تولیدات زراعتی بوده و همچنان دارای آب و هوای متنوعی هستند که امکان کشت انواع محصولات زراعتی را فراهم می کند.

کشورهای عضو ایکو با ظرفیت های قابل توجه در تولیدات زراعتی سال 2022 عبارتند از:

- در سال 2022 پاکستان 26.1 میلیون تن، قزاقستان با 13.7 میلیون تن و ایران 13 میلیون تن تولید در زمره بزرگترین تولیدکننده گندم در جهان قرار دارند.
- ازبکستان و ترکیه جایگاه نهم و دهم را در تولید پنبه در جهان دارند
- ایران، ترکیه و افغانستان در جمله 10 کشور برتر جهان در تولید انار میباشند و مقام های اول، هشتم و نهم را در سطح جهان و جایگاه اول، دوم و سوم را در سطح سازمان ایکو دارند.
- ایران با 279.6 هزار تن و افغانستان با 21.4 هزار تن صدور زعفران در زمره ده کشور برتر جهان مقام های اول و هشتم را بخود اختصاص داده و در سطح سازمان ایکو مقام های اول و دوم را دارند.
- ترکیه هفتمین کشور غول تولیدات صنعت نساجی و پوشاکه میباشد. ارزش صادرات صنعت نساجی ترکیه به ارزش 27.56 میلیارد دلار رسیده و سومین تأمین کننده بزرگ اتحادیه اروپا است.
- 85 درصد از کل تولید توپ فوتبال در جهان در سیالکوت پاکستان صورت می گیرد، سیالکوت روستایی کوچک در پاکستان است که سالانه 40 میلیون توپ، به ارزش 210 میلیارد دلار را تولید می کند. شهری که گفته می شود نزدیک به 100 سال سابقه

کار در صنعت تولید توپ فوتبال را دارد، در حقیقت در اواخر دهه ۹۰ میلادی بود که کشور پاکستان به قطب تولید توپهای فوتبال در جهان تبدیل شد.

افغانستان یکی از اعضای اصلی ایکو، دارای موقعیت جغرافیایی استراتژیک و منابع طبیعی غنی است. حضور افغانستان در ایکو می‌تواند به تقویت همکاری‌های اقتصادی میان کشورهای عضو این سازمان کمک کند. افغانستان کشوری توسعه نیافته است. حضور این کشور در ایکو می‌تواند به جذب سرمایه‌گذاری و کمک‌های مالی برای توسعه اقتصادی افغانستان کمک کند.

در نشست ماه نومبر 2023 شانزدهمین جلسه سران ایکو در تاشکند، از افغانستان هیچ نماینده‌ای حضور نداشت زیرا در این نشست از افغانستان دعوت به عمل نیامده بود

خالی ماندن کرسی افغانستان در ایکو میتواند پیامدهای مختلفی برای این کشور و سازمان داشته باشد منجمله:

- مانع از پیشرفت همگرایی اقتصادی میان کشورهای عضو این سازمان شود. این امر می‌تواند به کاهش تجارت، سرمایه‌گذاری و همکاری‌های اقتصادی میان این کشورها منجر شود.
- مانع از پیشرفت انکشاف اقتصادی این کشور شود. این امر می‌تواند به کاهش فرصت‌های شغلی، فقر و نابرابری در افغانستان منجر شود.
- منجر به توقف یا تأخیر برخی از پروژه‌های مشترک ایکو شود. این امر می‌تواند به کاهش بهره‌وری اقتصادی و انسجام منطقه‌ای منجر شود.
- مانع از توسعه همکاری‌های ترانزیتی میان کشورهای عضو این سازمان شود. این امر می‌تواند به افزایش هزینه‌های حمل و نقل و کاهش تجارت منطقه‌ای منجر شود.
- کاهش فرصت‌های همکاری اقتصادی: افغانستان از همکاری‌های اقتصادی با کشورهای عضو ایکو محروم می‌شود. این همکاری‌ها می‌تواند در زمینه‌های مختلف از جمله تجارت، سرمایه‌گذاری، گردشگری و حمل و نقل صورت گیرد.
- کاهش کمک‌های مالی: ایکو به کشورهای عضو خود کمک‌های مالی ارائه می‌دهد. خالی ماندن کرسی افغانستان می‌تواند منجر به کاهش این کمک‌ها شود.
- انزوای افغانستان در منطقه: خالی ماندن کرسی افغانستان می‌تواند منجر به انزوای بیشتر این کشور در منطقه شود. این امر می‌تواند تأثیر منفی بر روابط افغانستان با کشورهای همسایه و سایر کشورهای منطقه داشته باشد.

- کاهش همکاری‌های اقتصادی با افغانستان: ایکو از همکاری‌های اقتصادی با افغانستان محروم می‌شود. این همکاری‌ها می‌تواند در زمینه‌های مختلف از جمله تجارت، سرمایه‌گذاری، گردشگری و حمل و نقل صورت گیرد.
- کاهش ثبات منطقه‌ای: خالی ماندن کرسی افغانستان می‌تواند منجر به کاهش ثبات منطقه‌ای شود. این امر می‌تواند تأثیر منفی بر امنیت و توسعه کشورهای منطقه داشته باشد. ادامه دارد